

конфликта на Каравелов с Добродетелната дружина и отказа му да поеме редактирането на тяхното издание „Отечество“. Немалко място се отделя и на процеса на сближение на Каравелов със съществуващите вече радикалните групировки сред българската емиграция в Румъния. Въпреки че връзката на бъдещия редактор на „Свобода“ с предхождащите го издания на „младите“ - главно „Народност“ и „Тъпан“, не се отрича⁸, изследователите предпочитат формулировки, които поставят Каравелов в опозиция на тези издания - „постигането на спирането на „Народност“ (Ал. Бурмов)⁹, създаването на „свой вестник на обществени начала“ (Хр. Капитанов)¹⁰, „Каравелов по време на появата на „Свобода“ не е бил свързан с никаква организация и вестникът започва да излиза като личен орган“ (М. Димитров)¹¹. Единствено Михаил Арнаудов се придържа твърдо към характеристиката на „Свобода“ като „орган на младите“¹². Определение, поддържано не само в спомените на Ив. Касабов и Димитър Ценович, но използвано и от самия Каравелов в кореспонденцията му до в. „Голос“ непосредствено след старта на вестника¹³.

В контекста на изворите и сведенията, с които разполагаме днес, мнението, че вестник „Свобода“ се появява след няколко месечна подготовка и след постигане на споразумение между представителите на радикалните групировки сред българската емиграция за създаването на ново общо издание, изглежда най-приемливо. Атмосферата на подем и временно обединение на силите на „младите“ в спора им с Добродетелната дружина за направлението на новоучредяваното Българско книжовно дружество и контрола над капиталите му, спор в който „младите“ са подкрепени от московските, одеските, и виенските българи, ще да е благоприятствала постигането на подобно споразумение. В личността на новопристигналия в Румъния Каравелов, който твърде скоро влиза в конфронтация със „седемте“, противопоставилите се на лично и идеологическо равнище до този момент „млади“ (сблъсъците на „Народност“ и „Дунавска зора“ около мемоарите и други политически действия на емиграцията през 1867-68 г. са твърде пресни) откриват фигура, необвързана със стари противостояния, около която биха могли да се обединят. Каравелов сътрудничи и на двата органа на „младите“ - „Народност“ и „Дунавска зора“, и е еднакво добре приет на страниците и на двете издания. За обединителната роля, с която „младите“ вече са натоварили Каравелов, говори и централното място, отделено му (редом с В. Д. Стоянов) в карикатурите на в. „Тъпан“, посветени на борбата около Книжовното дружество. Каравелов е удобна фигура и с оглед на изглаждането на възникналите през 1868-69 г. противоречия между кръга на Иван Касабов и одеските българи по повод заеманата от „Народност“ и „Тъпан“ явна антируска позиция. Това в голяма степен - извън безспорните му лични качества - обяснява бързината, с която той се налага в средите и обществения живот на сънародниците се в Румъния. Както ще се уверим в процеса на конкретния анализ, като изключим атаките на в. „Отечество“, лятото и есента на 1869 година са време, в което Каравелов се ползва с доверието и политическите симпатии на най-широк кръг българи не само в Румъния, но и в Русия и Виена.

Както е известно, последният брой на „Народност“ излиза на 6 юли 1869 г., а на 10 август в „Тъпан“ се появява съобщение от редакцията му: „По причина на едно *по-основно и по-обширно устройство в уреждането* както и да излиза повече пъти в неделата и да има *повече сътрудници, учени мъже*, вестник „Народност“ неизлезе няколко недели, но почтените спомоществователи нека ся небезспокоят, защото този вестник ще започне в най-скоро време с *нови и отбрани сили* (к.м. - К.М.)“¹⁴. През това време (от 9 юли с.г.) Каравелов вече се намира в Одеса с цел да пласира издадените акции за създаването на българска печатница „Братска любов“¹⁵. Идеята за създаване на собствена типография, която да поеме издаването на вестника на „младите“, а може би и бъдещите издания на Българското книжовно дружество¹⁶, вероятно се оформя през